

Марина ПЕТРОВА

<http://www.dnesbg.com/index.php?page=NewsDetailsPage&id=10348>

Баташкото клане отново разбуни духовете

Великотърновски воеводи се вбесиха на учен за твърденията му, че не е имало турско робство, а баташката трагедия е инсинуация

Българите са особено чувствителни към ужасната трагедия, която се разиграва в малката църква в Батак. Тя намира отзвук по цял свят и предизвиква възмущението на най-будните люде.

Професор Кръстьо Манчев е роден на 27 септември 1926 г. в с. Верзар, Царибродско, Западни покрайнини. Завършва история в СУ. Специализирал е в ГДР и СССР. Научен сътрудник в Института по балканистика при БАН. Избягал през 1949 г. в България, години наред е работил в Димитровград като бригадир, бил убеден комунист и антититовист. След това учителства в Симеоновград.

Твърдения на български учен за турското робство и баташкото клане разбуниха духовете в страната. Особено остро на тезите на професора реагираха младежите от студентската организация на ВМРО във Велико Търново. С тревога започнахме да четем интервюто с проф. Кръстьо Манчев, публикувано в e-vestnik.bg. Особено ни разтревожи заглавието: "Баташкото клане е било практически невъзможно. Не е имало турско робство". Запознати сме с научното творчество на проф. Манчев и именно поради това, не можахме да повярваме, че уважаваният до момента от нас

професор е способен да натрапва на читателите си такива антибългарски тези, прокарващи чужди национални интереси и, най-важното, ненаучни твърдения за българската история и съвремие. Дочетохме интервюто на проф. Манчев с отвращение като млади български родолюбци. Това се казва в писмо, подписано от председателя, зам.- председателя и секретаря на студентската организация на ВМРО.

В интервюто си проф. Манчев твърди, че има документи за съществуването на македонска нация и се позовава на Кръсте Мисирков и на сръбския дипломат Стоян Новакович, наричайки го голям сръбски учен, който твърди за македонците, че “те не са нито българи, нито сърби”. Той защитава тезата, че македонизмът е антисръбски.

Тези твърдения според нас са откровено сърбоманство и неприкрита защита на сръбската антибългарска и шовинистична политика през последните 100 години, твърдят великотърновските младежи. Първо в самата Македония бяха публикувани писмата на Кръсте Мисирков от Зоран Тодоровски, където ясно се вижда, че Кръсте е с българско национално самосъзнание, че е използван от сръбските служби по онова време, но явно осъзнавайки се, остава в България, работи като директор на гимназия в Габрово и получава държавна пенсия след това. Това проф. Манчев също го знае и сме сигурни, че той е чел тези писма, категорични са те. Според търновските студенти проф. Манчев си позволява нечуваната наглост да се подиграва с тежката съдба на нашата сънародничка Спаска Митрова. Ето какво казва той: “Какъв е този случай сега със Спаска Митрова? Мъж и жена се скарали, развели се... на българската държава ли е работа да се занимава с това... а защо тя се е обявила за българка? Ами защото знае, че българската държава ще застане зад нея...”

Младежите са сигурни, че това е просто някакъв случай, а е поредният от стотици такива в титовистка Македония за последните 50 години.

Професорът не приема изявлението на президента Георги Първанов, че “подкрепата ни за Македония няма да бъде безусловна” и че държавната политика се прави също от хората. Те могат да правят и глупости. На това студентите отговарят, че българската политика през последните 60 години спрямо Югославия, а сега и Македония, често е била неадекватна, а на моменти изцяло е липсвала. Според тях новата българска политика спрямо Западните Балкани и в частност към Македония най-после започна да става адекватна на националните интереси на България и българския народ, а това не се харесва на някои кръгове в Скопие и Белград.

Проф. Манчев твърди, че Ниш не е български град, защото в него имало десетина хиляди българи, и то повечето от тях от Цариград и Босилеград, а останалите 90 000 били сърби. Същото твърди и за град Неготин в долината на Тимок и за цялото Поморавие.

Това цинично твърдение може да бъде изречено само от шумадийски шовинист, но не и от обективен учен, при това професор от Българската академия на науките, категорични са младите войводи.

Твърденията на професора не спират до тук. В своето интервю той говори и по въпросите за турското робство и баташкото клане и пр. Ето какво твърди Манчев за турското робство и баташкото клане. “Събитията са пресъздадени от

Макгахан, един американец, който е дошъл тук да описва и просто е преувеличил. Това нещо там е инсценирано, направил го е тоя, който е правил картината. Той е довел хора да се инсценира случката.”

Тук вече съвестта на нормалния човек започва да се бунтува, казват търновските воеводи. Манчев започва да изчислява, че няма как на един дръвник да бъдат изклани 5000 души, защото това щяло да продължи дни наред. Като истински завършен циник той задава въпроса: “Защо тия батачани са били в църквата? Ами в гората нагоре да бяха побегнали. Задавал ли си е тоя въпрос българинът защо се крият в църква? Защо четата на поп Харитон се крие в Дряновския манастир? Ами да хванат гората”. И сам си отговаря: “В Османската империя не е било допустимо мюсюлманин да влиза в християнска църква”, защото “в Османската империя е имало религиозна толерантност”.

Първо, турците са влизали в църкви и манастири, когато са искали и никой не ги е санкционирал за това. Стотици са примерите за ограбени и опожарени български църкви и манастири (включително Рилския манастир). Всички знаем за официалните забрани да се строят християнски храмове и ограниченията за техните размери, видно от османските извори за историята на българските земи, които убедени сме, че Манчев също познава. Освен това никой никога не е твърдял, че петте хиляди жертви са избити в църквата, още по-малко, че това е станало само на един дръвник и за един ден. Ако случилото се в Батак не беше истинска трагедия, щяха ли световни умове като Виктор Юго, Уилям Гладстон, Достоевски, Гарибалди, Иван Тургенев да издигнат глас в защита на жертвите, питат гневно студентите от ВМРО.

Професорът твърди още, че в България не е имало турско робство, защото Османската империя била космополитна държава и “роби не е имало като производително население. Никой на никого не е бил собственост”. Това, меко казано, ненаучно твърдение би могло да бъде изречено само от краен ислямист в турския меджлис. Известни са десетките осmano-турски извори за продажба на българи - мъже, жени и деца по пазарите за роби в Близкия изток, известно е също така, че условие за освобождаването на роб е той да приеме мохамеданската вяра. Как така не е имало робство, г-н Манчев? Ами християните са били наречени “рая” - тоест “стадо”, което е по-зле и от роб. Християните не са имали процесуални права в съда, не са имали частна собственост в истинския смисъл на това понятие, тъй като основното средство за производство - земята, е било собственост на султана. Ами какво да кажем за Кръвния данък (девширме)? Както на робите децата са били отнемани и продавани отделно от родителите си, същото се е случвало и с българите в Османската империя, са част от въпросите, които задават младежите.

Според студентите твърденията на професора са цинични, когато говори за турското робство. Професорът пита защо ние 500 години сме били там, като сме толкова ербап? Защо сърбите 70 години по-рано от нас въстават? Защо гърците по-рано от нас си правят държава? Сега вече се чудим как е възможно човек като Манчев да е изследовател на балканската история и да пише учебници по тези въпроси. Първо, ние сме въставали много преди сърбите - още въстанието на Константин и Фружин, Карпошовото въстание и прочие. Второ, сръбското въстание нямаше да завърши с успех ако не беше намесата на Русия. Същото важи

и за появата на гръцката държава. Освен това българите активно се включват в тези борби на своите съседи, защото наивно са се надявали, че освобождаването на Сърбия и Гърция ще доведе и до освобождаването на България, чиито земи чисто географски се намират навътре в Османската империя и достигат почти до нейната столица. За съжаление, когато се появиха малките държавички на сърби и гърци, те решиха да се уголемят за сметка на българския народ. За коварната им политика спрямо нас пишат видни български възрожденци, революционери, като Левски, Ботев, Каравелов и други, обосновават се войводите

Александър Маринов, председател на студентската организация на ВМРО, Красимир Илиев, зам.-председател и секретарят на организацията Траян Димитров заявяват категорично, че проф. Манчев знае всичко това, но факта, че изказва подобни антибългарски и антинаучни тези означава, че се е поставил в услуга на външни, враждебни на българщината интереси - не само на запад, но и на югоизток от нашите граници.